

[Aidt.]

at opnaa en blidere Ordning, saadan at Lærerne i disse Tilfælde fik fulde Tillæg, hvis deres ugentlige Timetal ikke gik under f. Eks. 32. Man bør i alle Tilfælde nøje overveje dette Spørgsmaal for om muligt at finde en Løsning.

En af Lovforslagets gode Sider er, at Statens Tilskud ikke er bundet til et paa Forhaand til Kontoen bundet Budget; Skolerne ved altsaa hvert Aar, hvor meget de kan gøre Regning paa, og det er et meget stort Gode, der ikke maa pilles ved.

Men hvis man i det hele sammenligner de her behandlede Skoler, saaledes som de vil faa det efter Forslaget, med f. Eks. de grundtvigske Friskoler — og man kan vel ogsaa sige de private Gymnasieskoler —, maa man vist erkende, at de her omtalte Skoler kommer sidst i Rækken, og at de bliver stillet daarligst med Hensyn til Tilskud, ogsaa daarligere, synes jeg, end de fortjener det. Det er derfor mit Haab, at Forslaget i Udvalget vil undergaa Ændringer til det bedre. Jeg kan tilsige min Gruppes Støtte til Forslagets — og helst et forbedret Forslags — Gennemførelse til Lov.

Søren Olesen: Der er blevet ført nogen Debat om de private Realskolars Berettigelse. Jeg er ikke Tilhænger af det stærke Eksamensterperi, og jeg mener ogsaa, at det er blevet overdrevet. Men naar man nu ønsker disse Skoler under den Form, som de har, finder jeg det rimeligt, at de ogsaa faar saa gode Forhold som muligt.

Jeg mener, vi kan sige, at de private Mellem- og Realskoler har løst deres Opgave paa en udmærket og tilfredsstillende Maade. De har i mange Henseender givet Eleverne, synes jeg, god Lyst til Skolearbejdet og haft en Maade at tage det paa, som har gjort, at Eleverne søgte dem, maaske ikke alene for den paagældende Eksamens Skyld, men ogsaa fordi de havde Lyst til at gaa der og at faa den Uddannelse, som disse Skoler gav. Derfor kan ogsaa mit Parti tilsige dette Lovforslag sin Støtte.

I Modsætning til den ærede sidste Taler synes jeg netop, at dette Lovforslag i alle Henseender giver de private Mellem- og Realskoler gode Kaar at arbejde under. Jeg synes ogsaa, at det gælder Tilskuddet til Fripladser, idet vi jo vel maa mærke os, at

dette Tilskud gives pr. Elev, og da det jo ikke er saadan, at de alle sammen har Behov at faa Understøttelse, at faa hel eller halv Friplads, vil det jo sige, at der vil blive noget mere til dem, som virkelig trænger til Fripladserne.

Jeg mener, at hvis dette Lovforslag gennemføres, vil de private Mellem- og Realskoler ogsaa i Fremtiden kunne være sikrede en god økonomisk Basis og altsaa fremdeles yde et godt Arbejde i Skolens Tjeneste.

Undervisningsministeren (Hartling):

Jeg vil gerne takke alle de ærede Ordførere for de Udtalelser, de har fremsat i Anledning af det foreliggende Lovforslag.

Jeg er enig med det ærede Medlem Hr. A. M. Hansen og flere andre ærede Medlemmer i, at det egentlig er temmelig ufrugtbart at diskutere her i Folketingssalen alle de mange Enkeltheder, der maa være i en Lov af denne Art, og som kan være ret indviklede; en Diskussion derom hører mere hjemme under en Udvalgsbehandling, og jeg skal derfor ogsaa følge de ærede Ordførere ved ikke her at gaa ind paa Enkeltheder.

Jeg kan i det hele nøjes med meget faa Bemærkninger. Det er vel nok saadan, at hver Gang der her i det høje Folketing er Forslag om at støtte en privat Skoleform, kan man ikke undgaa at komme ind paa det principielt forskellige Syn paa den offentlige Skole og Privatskolen, og det har jo ogsaa været en lille Smule fremme i Dag.

Jeg skal ikke gaa ind i nogen lang Debat derom, men jeg kunde have Lyst til at sige, at for det første løser de private Realskoler en Opgave i vort Land for Tiden, som ikke vilde blive løst, hvis vi tænkte os at afskaffe dem, og for det andet, hvis man tænkte sig, at det offentlige skulde overtage disse Skoler i Øjeblikket, vilde det blive en ret dyr Historie for det offentlige. Jeg tør ikke sige, hvor mange Penge det vilde koste, men det vilde koste Millionbeløb, og jeg tror, man maa sige — det er i alt Fald min Opfattelse af hele Forholdet —, at det er sundt og rigtig for vort Skolevæsen, at der findes saadanne Ventiler, som ogsaa den private Realskole nu engang er. Nogle Forældre er saa uheldigt stillet, at de ligger langt borte fra en offentlig Eksamensskole, andre har det saaledes, at de godt kunde sende deres Børn i en offentlig